

О‘ЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

2020 yil « 6 » ноябрь

№ ПФ–6108

Ўзбекистоннинг янги тараққиёт даврида таълим-тарбия ва илм-фан соҳаларини ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида

Сўнги йилларда мамлакатда таълим-тарбия тизимининг сифати ва самарадорлигини ошириш, боғча тарбияланувчилари, ўқувчи ва талаба ёшларда замонавий билим ва кўникмаларни шакллантириш, таълим тизимлари ҳамда илм-фан соҳаси ўртасида яқин ҳамкорлик ва интеграцияни, таълимнинг узвийлиги ва узлуксизлигини таъминлаш борасида тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, миллий таълим-тарбия тизимининг амалдаги ҳолати уни замон талаблари асосида модернизация қилиш, ёшларни юксак билим-маърифат эгалари, жисмоний ва маънавий соғлом инсонлар этиб тарбиялаш, таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог ходимлари нуфузини ошириш, уларнинг самарали фаолият юритиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш бўйича изчил чора-тадбирларни амалга оширишни талаб этмоқда.

Мамлакатимиз таълим-тарбия ва илм-фан соҳаларини такомиллаштириш, жамиятимизда ўқитувчи ва педагог ходимлар, илмий ва ижодкор зиёлиларга бўлган ҳурмат-эътиборни янада ошириш, ўқувчиларнинг касбий маҳоратини ривожлантириш, тизимда хусусий сектор иштирокини кенгайтириш мақсадида:

1. Ўзбекистоннинг янги тараққиёт даврида таълим-тарбия ва илм-фан соҳаларини янада ривожлантиришнинг асосий йўналишлари этиб қуйидагилар белгилансин:

мамлакат тараққиёти учун янги ташаббус ва ғоялар билан майдонга чиқиб, уларни амалга оширишга қодир бўлган, интеллектуал ва маънавий салоҳияти юксак янги авлод кадрларини тайёрлаш, таълим ташкилотлари битирувчилари замонавий касб эгалари бўлишлари учун уларда зарур кўникма ва билимларни шакллантириш;

дунё миқёсидаги бугунги кескин рақобатга бардош бера оладиган миллий таълим тизимини йўлга қўйиш, дарслик ва ўқув қўлланмаларини замон талаблари асосида такомиллаштириш, уларнинг янги авлодини яратиш, ўқув дастурлари ва стандартларини оптималлаштириш;

таълим-тарбия муассасаларининг раҳбар ходимлари, педагог ва мураббийлари, профессор-ўқитувчилари ва илм-фан соҳалари вакилларининг жамиятимиздаги ўрни ва мақомини ошириш, уларнинг машаққатли меҳнатини муносиб қадрлаш ва фаолият самарадорлигига қараб моддий рағбатлантириш;

педагог ходимларнинг касбий маҳорати ва фаолият самарадорлигини мунтазам ошириб бориш учун зарур шарт-шароитларни яратиш, малака ошириш тизимини “ҳаёт давомида ўқиш” тамойили асосида такомиллаштириб бориш;

илмий-тадқиқот ва таълим хизматларини кўрсатиш бўйича хусусий секторнинг салмоғини кенгайтириш, ҳудудларда нодавлат таълим ташкилотларини ташкил этиш орқали рақобат муҳитини шакллантириш, таълим соҳасида давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш;

замонавий ахборот-коммуникация технологияларини қўллаган ҳолда таълимни бошқаришни автоматлаштириш ва ҳар томонлама таҳлил қилиб бориш тизимини яратиш, электрон ресурслар ва масофавий таълимни янада ривожлантириш, таълим олувчилар ўртасида ИТ-соҳасидаги касбларни оммалаштириш;

илм-фанни иқтисодиётнинг асосий ҳаракатлантирувчи кучига айлантириш, илмий тадқиқотлар кўламини кенгайтириш, иқтидорли ёш олимларнинг инновацион фаолиятини рағбатлантириш, мавжуд илмий ташкилотлар салоҳиятини янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш;

таълим тизимида юқори самарали халқаро амалиётни жорий этиш, республика таълим ташкилотларини нуфузли халқаро рейтингларга киритиш бўйича тизимли ишларни амалга ошириш.

2. Халқ таълими вазирлиги:

а) Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси билан биргаликда **2021 йил 1 мартга** қадар малакали педагог, илмий ходимлар, психолог ва хорижий экспертларни (шу жумладан, Финляндиянинг малакали мутахассисларини) жалб қилган ҳолда **Миллий ўқув дастурини** (кейинги ўринларда – Дастур) ишлаб чиқсин ва унда қўйидагиларни назарда тутсин:

таянч ўқув режасини такомиллаштириш ҳамда ўзаро ўзвий боғлиқ фанларни бирлаштириш ҳисобига уларнинг **сонини оптималлаштириш**;

ўқувчиларни келгуси ҳаётга тайёрлаш ва уларга **ўз билим ва кўникмаларидан амалиётда фойдаланишни ўргатувчи малака талабларини** синфлар кесимида ишлаб чиқиш;

фанлараро ўзаро алоқадорлик ва синфлар кесимида даврийликка тўлиқ риоя қилган ҳолда **ўқув дастурлари ўртасида ўзвийликни таъминлаш**;

янги авлод дарслиklarини ўқитувчининг методик қўлланмаси, ўқувчининг машқ дафтари ва мультимедиа иловаси билан бирга **комплекс тарзда яратиш ва нашр этиш**;

ўқувчиларнинг фан бўйича эгаллаган билимлари билан бир қаторда **саводхонлик, компетенция ва шахсий сифатларини баҳолаш** ҳамда касбларга бўлган қизиқишини аниқлаш тизимини жорий этиш;

б) **2021 йил 1 майга қадар** Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси ҳамда Президент, ижод ва ихтисослаштирилган мактабларни ривожлантириш агентлиги билан биргаликда Дастурнинг илмий-тадқиқот ва таълим муассасаларида экспертизадан ҳамда **кенг жамоатчилик муҳокамасидан** ўтказилишини таъминласин;

в) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда **таянч умумтаълим муассасаларини белгиласин** ҳамда Дастурни **2021/2022 ўқув йилида** уларнинг таълим жараёнига тажриба-синов тариқасида жорий қилсин.

3. 2021 йил 1 мартдан бошлаб педагог кадрлар тайёрлайдиган олий таълим муассасалари ҳамда лицензияга эга нодавлат таълим ташкилотларига халқ таълими соҳасида фаолият кўрсатаётган раҳбар, мутахассис ва педагог ходимларнинг (кейинги ўринларда – халқ таълими ходимлари) малакасини ошириш ҳуқуқи берилсин.

Бунда:

халқ таълими ходимлари ўз ихтиёрига кўра Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий марказларида, педагог кадрлар тайёрлайдиган олий таълим муассасаларида ёки лицензияга эга нодавлат таълим ташкилотларида малакасини ошириши мумкин;

олий таълим ташкилотлари ва нодавлат таълим ташкилотларининг педагог кадрлар малакасини ошириш билан боғлиқ харажатлари **Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан** ушбу мақсадлар учун Халқ таълими вазирлигига ажратиладиган маблағлар доирасида қопланади.

4. Белгилаб қўйилсинки, **2021 йил 1 сентябрдан** бошлаб:

мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, профессионал ва мактабдан ташқари давлат таълим ташкилотлари педагог ходимларини (кейинги ўринларда – педагог ходимлар) аттестациядан ўтказиш ва уларга малака тоифасини бериш бўйича ҳужжатларни қабул қилиш **Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекциясининг расмий веб-сайтидаги махсус портал орқали амалга оширилади;**

педагог ходимларга **барча малака тоифаларини бериш**, шунингдек, талабгорларни **аттестациядан ўтказиш соддалаштирилган тартибда амалга оширилади**. Бунда, педагог ходимларнинг олий маълумот ёки қайта тайёрлаш курсларидан ўтганлиги ҳақидаги дипломида кўрсатилган **тайёрлов, таълим йўналишлари, мутахассислик ёки ихтисосликларга мос келадиган фанлардан имтиҳонлар** ташкил қилинади ва ахборот тизимларини қўллаган ҳолда уларнинг **фаолият самарадорлиги баҳоланади;**

педагог ходимларга малака тоифаларини бериш бўйича **навбатдаги аттестациядан ўтказганлик учун йиғим ундирилмайди**, навбатдан ташқари аттестациядан ўтказганлик учун базавий ҳисоблаш миқдорининг бир баравари миқдорида **йиғим ундирилади**.

5. Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Давлат активларини бошқариш агентлигининг умумтаълим муассасасини сақлаш учун **Давлат бюджетидан ажратиладиган маблағлар миқдорини камайтирмаган ҳолда** Тошкент шаҳри, Тошкент вилояти, Нукус шаҳри ва вилоятлар марказларидаги навбатлилик коэффиценти **0,7 дан** паст бўлган умумтаълим муассасаларини тажриба-синов тариқасида хусусий сектор вакилларига **5 йилга ишончли бошқарувга** (кейинчалик узайтириш ҳуқуқи билан) бериш тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

Бунда:

ишончли бошқарувчи умумтаълим муассасасида таълим олаётган ҳамда унга **бириктирилган микроҳудуд ўқувчиларини бепул ўқитиш**, уларнинг рақобатбардошлигини таъминлаш, **таълим сифатини ошириш**, **умумтаълим муассасасининг кўрсаткичларини юқори даражага олиб чиқиш**, **биноларини таъмирлаш**, **моддий-техника базасини мустаҳкамлаш**, **уни замонавий ўқув жиҳозлари ва лаборатория ускуналари билан таъминлаш** бўйича инвестиция мажбуриятларини олади;

ишончли бошқарувчига умумтаълим муассасасининг бўш турган бинолари ва ер майдонлари нодавлат таълим, спорт ва маданият ташкилотлари (шу жумладан, тўғараклар, секциялар, курслар, марказлар) фаолиятини ташкил этиш учун ажратилади;

умумтаълим муассасасининг бўш турган бинолари ва ер майдонларини ишончли бошқарувчига ажратиш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда халқ таълими вазирининг **қабул қилган қарорига** асосан амалга оширилади.

6. Белгилансинки:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 3 майдаги “Иқтидорли ёшларни аниқлаш ва юқори малакали кадрлар тайёрлашнинг узлуксиз тизимини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ–4306-сон қарорида рўйхати белгиланган **халқаро фан олимпиадаларида ғолиблик** (олтин, кумуш, бронза медали)ни **қўлга киритган ўқувчиларни тайёрлаган умумтаълим муассасаларининг ўқитувчиларига – олий, академик лицей ва касб-ҳунар мактабларининг ўқитувчиларига – бош ўқитувчи малака тоифаси берилади;**

республика фан олимпиадаларида ва кўрик-танловларнинг республика босқичида ғолибликни қўлга киритган ўқувчиларни тайёрлаган ўқитувчиларнинг малака тоифаси бир поғонага оширилади;

умумий ўрта, ўрта махсус таълим муассасалари ва касб-ҳунар мактаблари педагогларига **2020 йил 1 ноябрдан бошлаб синф (гурух) раҳбарлиги учун қўшимча тўловлар 1,5 бараварга оширилади;**

2021 йил 1 апрелдан бошлаб Халқ таълими вазирлиги тизимидаги методистларнинг иш ҳақи миқдори – олий тоифали ўқитувчининг базавий тариф ставкаси миқдorigа, касбий таълимни ривожлантириш ва мувофиқлаштириш ҳудудий бошқармалари услубчи-маслаҳатчиларининг иш ҳақи миқдори – бош ўқитувчининг базавий тариф ставкаси миқдorigа тенглаштирилади;

2021/2022 ўқув йилидан бошлаб умумтаълим муассасаларида фаолият юритаётган ва олий педагогик маълумотга эга бўлмаган ўқитувчилар учун бакалавриятнинг сиртқи таълим шакли бўйича алоҳида мақсадли қабул параметрлари ажратилади;

2021 йил 1 январдан бошлаб олис ҳудудларда жойлашган бюджет ташкилотларига бошқа ҳудудлардан меҳнат фаолиятини амалга ошириш учун келган олий маълумотли мутахассисларга базавий ҳисоблаш миқдорининг **50 бараварида бир марталик бошланғич ёрдам пули** ва уй-жойларни ижарага олганлик (ижарада турганлик) учун **базавий ҳисоблаш миқдорининг 2 бараварида ҳар ойлик пул компенсацияси** берилади.

7. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ умумтаълим муассасалари битирувчиларининг **олий ҳамда профессионал таълим ташкилотларига ўқишга кириш ҳамда ишга жойлашиш кўрсаткичлари** асосида директор жамғармаси маблағлари ҳисобидан умумтаълим муассасалари раҳбар ходимлари қуйидаги меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдорида **рағбатлантирилади:**

ўқувчиларининг **90 фоизи** ва ундан ортиқ қисми олий ҳамда профессионал таълим ташкилотларига ўқишга қабул қилинган ва (ёки) ишга жойлашган умумтаълим муассасаларининг **директорлари – 12 баравар, директорлари ўринбосарлари – 6 баравардан;**

ўқувчиларининг **85–89 фоиз** қисми олий ҳамда профессионал таълим ташкилотларига ўқишга қабул қилинган ва (ёки) ишга жойлашган умумтаълим муассасаларининг **директорлари – 9 баравар, директорлари ўринбосарлари – 4,5 баравардан;**

ўқувчиларининг **80–84 фоиз** қисми олий ҳамда профессионал таълим ташкилотларига ўқишга қабул қилинган ва (ёки) ишга жойлашган умумтаълим муассасаларининг **директорлари – 6 баравар, директорлари ўринбосарлари – 3 баравардан.**

Бунда:

ўқувчиларнинг умумий сонини ҳисоблаганда **муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ўқувчилар** ҳисобга олинмайди;

умумтаълим муассасалари битирувчиларининг **ишга жойлашиш кўрсаткичлари** улар мактабни тамомлаган вақтдан бошлаб жорий йил якунига қадар бўлган даврда **3 ойдан ортиқ** вақт давомида фаолият юритган ҳолларда шахсий жамғариб бориладиган пенсия тизими маълумотлари асосида шакллантирилади.

8. Молия вазирлиги Халқ таълими вазирлиги билан биргаликда **2024/2025 ўқув йилига қадар** фаолияти давомида юқори натижаларга эришган умумтаълим муассасалари педагоглариининг ойлик маошини меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг **15 бараваригача босқичма-босқич** ошириб бориш чораларини кўрсин.

9. Белгилансинки, **2021 йил 1 январдан** бошлаб:

Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси ҳамда Халқ таълими вазирлиги томонидан ҳар йили туманлар (шаҳарлар) ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри кесимида умумтаълим муассасаларининг рейтинги тузилади;

туман (шаҳар) кесимида тузилган рейтингда биринчи ўринни эгаллаган умумтаълим муассасалари директорлари маҳаллий бюджет маблағлари ҳисобидан меҳнатга ҳақ тўлаш энг кам миқдорининг **10 баравари** миқдорида бир марталик **рағбатлантирилади**;

халқ таълими бўлими мудирлари ва методистларига, умумтаълим муассасалари директорларига ҳамда туман (шаҳар) кесимида тузилган рейтингда биринчи бешта ўринларни эгаллаган умумтаълим муассасаларининг **2 нафар ўқитувчиларига** Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси ҳисобидан **санаторийларда дам олиш учун бепул йўлланмалар** берилади.

10. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ 2022/2023 ўқув йилидан бошлаб **умумий ўрта, ўрта махсус таълим муассасалари ва касб-ҳунар мактаблари битирувчиларининг шаҳодатномаси (диплом иловаси)га** мажбурий **11 йиллик** таълимнинг сўнгги **6 йиллик** баҳолари ўртача кўрсаткичи киритилади ва ушбу кўрсаткич олий таълим ташкилотига кириш имтиҳонларида инобатга олинади.

Халқ таълими вазирлиги Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ҳамда маҳаллий ижроия ҳокимияти органлари билан биргаликда **2022/2023 ўқув йилига** қадар ўқувчилар билимини баҳолаш жараёнини рақамлаштириш ва шаффофлигини таъминлаш мақсадида барча умумтаълим муассасаларида **“Электрон кундалик” дастурини** жорий қилсин.

Давлат тест маркази Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Халқ таълими вазирлиги билан биргаликда 2021 йил 1 июнга қадар кенг жамоатчилик билан муҳокама қилган ҳолда **умумий ўрта, ўрта махсус таълим муассасалари ва касб-ҳунар мактаблари битирувчиларининг** баҳоларини олий таълим ташкилотига кириш имтиҳонларида инобатга олиш тартибини ишлаб чиқсин ва Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

11. 2021 йил 1 январдан бошлаб умумтаълим муассасалари директорларини лавозимга тайинлаш ҳамда иш берувчининг ташаббусига кўра лавозимидан озод этишнинг Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, вилоятлар бошқармалари ва Тошкент шаҳар бош бошқармаси (кейинги ўринларда – ҳудудий халқ таълими бошқармалари) томонидан тегишли халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари билан келишилган ҳолда амалга ошириш тартиби жорий қилинсин.

Бунда:

умумтаълим муассасаларининг **бўш директор лавозимлари** учун **ҳудудий халқ таълими бошқармалари** киритган **номзодлар халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари** томонидан танловдан ўтказилади;

умумтаълим муассасаси директорлиги учун номзодлар танловда тегишли умумтаълим муассасаси **кўрсаткичларини келгуси 3 йилда юқори даражага олиб чиқиш бўйича ўз дастури** (кейинги ўринларда – 3 йиллик дастур) билан иштирок этади;

халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари томонидан танлов натижаларига кўра умумтаълим муассасаси директори лавозимига тайинлаш учун **энг яхши 3 йиллик дастур эгаси** шаффофлик тамойиллари асосида танлаб олинади ҳамда лавозимга тайинлаш учун **ҳудудий халқ таълими бошқармаларига** тақдим этилади;

халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари томонидан танлаб олинган номзод **ҳудудий халқ таълими бошқармалари** томонидан умумтаълим муассасаси директори лавозимига тайинланади;

умумтаълим муассасаси директори йил якуни бўйича **халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари** ва жамоатчилик вакилларига 3 йиллик дастурнинг **ижроси юзасидан** ҳисобот беради ва ҳисобот натижасига кўра унинг фаолиятига **халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашлари** томонидан баҳо бериб борилади.

12. Белгилаб қўйилсинки, Қорақалпоғистон Республикаси халқ таълими вазири, вилоятлар халқ таълими бошқармаси бошлиқлари ва Тошкент шаҳар халқ таълими бош бошқармаси бошлиғи, туман (шаҳар) халқ таълими бўлими мудирлари **бир вақтнинг ўзида** тегишинча Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туман (шаҳар) ҳокимларининг **таълим ва тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилари** ҳисобланадилар.

13. 2021 йил 1 январдан бошлаб ҳар бир умумтаълим муассасасида **Ижодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчи** лавозими жорий этилсин.

Белгилансинки:

а) Ижодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчи лавозимига Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси томонидан тавсия этилган **таниқли шоир, ёзувчи, журналист ва ижодкорлар**, олий таълим муассасаларининг ижтимоий гуманитар кафедралари профессор ва ўқитувчилари жалб қилинади;

б) Ижодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчи лавозимига тайинланган:

таниқли шоир, ёзувчи, журналист ва ижодкорларнинг меҳнатига – умумтаълим муассасаларидаги **“Ёшлар етакчиси” лавозимининг 0,25 штат бирлиги** ҳисобидан;

олий таълим муассасаларининг ижтимоий гуманитар кафедралари профессор ва ўқитувчиларининг меҳнатига – мазкур олий таълим муассасаларининг **бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан** ҳақ тўланади;

в) Ижодий-маданий масалалар бўйича тарғиботчиларга ёш авлодни маънан баркамол этиб тарбиялаш, мактаб ўқитувчилари ва фаол ўқувчиларининг ижодий ишларини кенг жамоатчиликка етказишга кўмаклашиш, турли хилдаги викториналар, мушоиралар, адабий кечалар, қизиқарли дарслар, китобхонлик ва шеърхонлик мусобақаларини ташкил этиш вазифалари юкланади.

14. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ **2021 йил 1 январдан** бошлаб:

умумтаълим муассасалари директорларининг маънавий маърифий ишлар бўйича ўринбосарини лавозимга тайинлаш туман (шаҳар) маънавият-маърифат маркази тавсиясига асосан амалга оширилади;

умумтаълим муассасалари директорларининг маънавий маърифий ишлар бўйича ўринбосари йил якуни бўйича туман (шаҳар) маънавият-маърифат кенгашига ҳисобот беради ва ҳисобот натижасига кўра унинг фаолиятига баҳо бериб борилади.

15. **2021/2022 ўқув йилидан бошлаб** умумтаълим муассасалари битирувчилари ўз иқтидори ва қизиқишларига мос касбни танлаб олиши, меҳнат бозорида муносиб ўрнини топиши, касбий фаолиятида муваффақиятга эришиши учун **“Касбга йўналтириш тизими”** жорий этилсин.

Мазкур тизим доирасида:

а) Халқ таълими вазирлиги Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда:

7-синфдан бошлаб ўқувчилар ўртасида интерактив **сўровномалар ўтказсин, касб-ҳунарга бўлган қизиқишини аниқласин** ва уларнинг маълумотлар базасини яратсин;

7-синф ўқувчилари учун ҳар ойда бир марта **“Касблар оламига саёҳат”** мавзусида махсус курслар олиб борсин;

8-синф ўқувчилари учун ҳар чорақда камида бир маротаба **“Менинг келажакдаги касбим”** мавзусида семинар-тренинглари олиб борсин ҳамда ўқувчиларни келажакда эгалламоқчи бўлган касбларга йўналтирсин;

9-синф ўқувчиларининг касбий мойиллиги бўйича ўтказилган педагогик-психологик ташхислар натижалари асосида келгусида аниқ ишчи касблар бўйича касб-ҳунар мактабларида таълим олиши мумкин бўлган ўқувчилар ўртасида **касбга йўналтириш ишларини олиб борсин;**

б) Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги Халқ таълими вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда:

Хизматчиларнинг асосий лавозимлари ва ишчи касблари классификаторида **умумтаълим муассасалари битирувчилари шуғулланиши мумкин бўлган касб ва лавозимларни белгиласин** ҳамда уларнинг **профессional стандартларини ишлаб чиқсин;**

умумтаълим муассасалари ўқувчилари **учун махсус касбий тайёргарликни талаб қилмайдиган** мутахассисликларга ўқитиш бўйича **қисқа муддатли курсларни** ташкил қилсин;

ўқувчиларнинг мактаб фанлари бўйича **амалий дарсларини** салоҳиятли иш берувчилар, **ишлаб чиқариш ва қишлоқ хўжалиги корхоналари, кластерлар ва кооперацияларда** ўтказилишини таъминласин;

туман (шаҳар) бандликка кўмаклашиш марказлари, касб-ҳунарга ўқитиш марказлари ҳамда яқин масофада жойлашган касб-ҳунар мактабларида умумтаълим муассасалари ўқувчиларини касбга йўналтириш бўйича **махсус “ситуацион хона”ларни** ташкил этсин, **электрон дастур** ва **кўргазмали материалларни** ишлаб чиқсин;

туман (шаҳар) бандликка кўмаклашиш марказлари раҳбарлари томонидан умумтаълим муассасалари ўқувчилари учун касбга йўналтириш бўйича **амалий дарслар** ўтказилишини таъминласин.

16. Белгилансинки, **2021/2022 ўқув йилидан бошлаб:**

амалиётга йўналтирилган таълим дастурларини жорий этиш мақсадида профессионал таълим муассасаларида **дуал таълим тизими** жорий этилади;

дуал таълим тизими асосида ишлаб чиқариш амалиётини ўтаётган ўқувчиларга иш берувчи билан тузилган муддатли меҳнат шартномасига мувофиқ **иш ҳақи тўланади;**

профессионал таълим муассасаларида ўқувчиларнинг касбий малакасини **“WorldSkills” стандартлари** асосида баҳолаш тартиби босқичма-босқич жорий қилинади ва ишчи касблар бўйича **“WorldSkills Uzbekistan” мусобақалари** ўтказилади;

профессионал таълим муассасаларига хорижий мамлакатлардаги таълим муассасалари билан ҳамкорликда **қўшма таълим дастурлари** асосида **ўрта бўғин кадрларини** тайёрлашни ташкил этиш ваколати берилади.

17. Олий таълим ташкилотларининг миллий рейтинги нуфузини ошириш мақсадида:

миллий рейтингда сўнги **3 йил** давомида доимий равишда биринчи **3 та** ўридан бирини эгаллаб келаётган олий таълим ташкилотларига олий маълумотли кадрлар тайёрлаш бўйича **академик ва молиявий мустақиллик** берилсин ҳамда мустақиллик мезонлари Европа университетлари ассоциацияси стандартларига мувофиқ қабул қилинсин;

миллий рейтингда биринчи **10 та** ўридан бирини эгаллаган олий таълим ташкилотига мавжуд ихтисосликлар бўйича **илмий унвонларни мустақил бериш ваколати** берилсин.

Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ва тизимида олий таълим ташкилотлари мавжуд бўлган вазирлик ва идоралар **2021 йил 1 февралга** қадар 2030 йилгача халқаро рейтингларда **2 та** олий таълим ташкилотини – биринчи **500 та** ўриндаги, **8 та** олий таълим ташкилотини – биринчи **1 000 та** ўриндаги олий таълим ташкилотлари рўйхатига киритиш учун тегишинча **“2+500”** ва **“8+1 000”** лойиҳаларини ишлаб чиқсин ва тақдимот қилсин.

18. Олий таълим соҳасида **соғлом рақобат муҳитини** шакллантириш, олий таълим билан **қамраб олиш даражасини ошириш** мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан биргаликда **2021 йил 1 сентябрга қадар ҳар бир ҳудудда нодавлат, жумладан давлат-хусусий шериклик асосида камида биттадан олий таълим ташкилотини** ташкил қилсин.

19. **Ахборот технологиялари, биология, кимё ва геология-минералогия** фанлари бўйича **фалсафа доктори (PhD) ва фан доктори (DSc)** илмий даражаларини бериш ваколати тақдим этиладиган илмий-тадқиқот ва олий таълим ташкилотлари рўйхати 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

20. Белгилансинки, 2021 йилдан бошлаб олий таълим ва илмий ташкилотлар буюртмасига мувофиқ илмий фаолиятга оид давлат дастурлари доирасидаги **тематик грантлар** кўлами кенгайтирилади, **докторантурага қабул** босқичма-босқич ошириб борилади.

Инновацион ривожланиш вазирлиги Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги билан биргаликда мазкур банднинг биринчи хатбошисида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича зарур чораларни кўрсин.

21. Мазкур Фармоннинг алоҳида бандлари ижросини самарали ташкил этиш бўйича ҳаракатлар режаси 2-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

22. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 сентябрдаги “Халқ таълимини бошқариш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ–5538-сон Фармони 4-бандининг бешинчи хатбошиси чиқариб ташлансин.

23. Халқ таълими вазирлиги бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда **икки ой муддатда** қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

24. Мазкур Фармоннинг ижросини самарали ташкил этишга масъул ва шахсий жавобгар этиб Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б.А. Мусаев ҳамда Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири Ш.Х. Шерматов белгилансин.

Фармон ижросини ҳар чорақда муҳокама қилиб бориш, ижро учун масъул идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш.Мирзиёев

Тошкент шаҳри

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2020 йил 6 ноябрдаги ПФ–6108-сон Фармониغا
1-илова

**Ахборот технологиялари, биология, кимё ва геология-минералогия
фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) ва фан доктори (Dsc)
илмий даражаларини бериш ваколоти тақдим этиладиган
илмий-тадқиқот ва олий таълим ташкилотлари
рўйхати**

Т/р	Илмий-тадқиқот ва олий таълим ташкилоти номи
Кимё фанлари	
1.	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Ўсимлик моддалари кимёси институти
2.	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Полимерлар кимёси ва физикаси институти
3.	Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон миллий университети
Биология фанлари	
1.	Ўзбекистон Миллий университети ҳузуридаги Биофизика ва биокимё институти
2.	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Ботаника институти
3.	Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети
Геология-минералогия фанлари	
1.	Минерал ресурслар институти
Ахборот-коммуникация технологиялари	
1.	Муҳаммад ал-Хоразмий номидаги Тошкент ахборот технологиялари университети

